

ABSTRAKT

VÝCHODISKA: Studie prováděné jak v České republice, tak v zahraničí zjistily, že virová hepatitida typu C se nejvíce šíří mezi injekčními uživateli drog. Odborná literatura se kromě rozvoje a farmakoterapie této nemoci zabývá také tím, jak by se jedinec s VHC měl stravovat. Doporučuje tak jednotlivé potraviny a způsob přípravy, které by měl jedinec dodržovat. Zahraniční studie prokázaly, že v léčbě má nutriční poradenství vliv na celkový proces léčby jedince závislého na návykových látkách.

CÍLE: Cílem výzkumu bylo zjistit, zdali terapeutické komunity umožňují speciální stravování klientům s VHC. Důležité bylo vědět, jakým způsobem umožňují speciální stravování, jaké postupy a suroviny používají. Následně byly jídelníčky jednotlivých komunit vyhodnocené z hlediska přísunu energie, bílkovin, sacharidů, tuků a vlákniny.

METODY: Proces získání dat probíhal přes emailovou a telefonní komunikaci s jednotlivými komunitami. Základem výzkumu byly týdenní jídelníčky jednotlivých zařízení, které byly propočítány z hlediska nutričního složení. Suroviny byly nakonec zadány do programu Kalorické tabulky, který vyhodnotil množství základních živin v daných pokrmech.

VÝSLEDKY: Pouze 3 TK měly speciálně upravený jídelníček pro klienty s VHC. 9 komunit se ale snažilo dietní doporučení do přípravy jídla pro tento typ klientů zařadit. Ne všechny komunity splňovaly požadavky na denní energetický příjem. Mnoho komunit mělo jídelníček nastavený tak, že jedinci přijímali zbytečně hodně tuku. Velmi často chyběl přísun ovoce a zeleniny. Naopak všechny TK omezovaly technologii smažení.

ZÁVĚR: Všechny terapeutické komunity se snažily upravovat jídelníček pro jedince s VHC. Všechny komunity používaly suroviny, které nebyly v rozporu s doporučeními pro jedince s VHC. Bylo by dobré, aby byly výsledky této práce dále rozpracovány jinými výzkumy, např. v oblasti spokojenosti klientů terapeutických komunit se stravou, dále by bylo dobré zmapovat běžné stravování klientů, kteří žádnou speciální stravu nepotřebují. Výsledky by mohly sloužit jak pracovníkům terapeutických komunit, aby se více zabývali stravováním, tak i odborníkům z oblasti výživy (nutriční terapeuti, dietologové). Ti by se mohli více zaměřit na populaci drogových uživatelů obecně a více s nimi edukativně a nutričně pracovat.

KLÍČOVÁ SLOVA

Virová hepatitida C, terapeutická komunita, dieta, uživatel drog